

10. Azimova Dildora Maxmudjonovna. (2025). DIACHRONY OF ACCOUNTING AND AUDITING TERMS IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.14781548>
11. Azimova, D.M. (2016). The real purpose of implementation of distance learning. Молодой ученый, (2), 763-765.
12. Azimova, D. (2023). Buxgalteriya hisobi va audit soxasiga oid terminlarning leksikografik tadqiqi. In Fergana state university conference (pp. 210-210).

TALABALAR FAOLIYATINI FAOLLASHTIRISHDA ILG‘OR PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR

**Jumaboyeva Sevinch Rashid qizi
Bozorboyeva Kumushoy Shuhrat qizi**

Circhiq davlat pedagogika universiteti Turizm Fakulteti: Xorijiy til va adabiyoti yo’nalishi talabalari

Email: Jumaboyevasevinch6@icloud.com

Email: kumushbozorboyeva136@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada talabalarning ta’lim jarayonidagi faolligini oshirishda ilg‘or pedagogik texnologiyalarning o’rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Pedagogik texnologiyalar ta’limni boshqarishning tizimli yondashuvi sifatida, talabaning mustaqil fikrlashi, ijodiy faoliyatini va o’zlashtirish samaradorligini oshiradi. Maqolada interaktiv o’qitish, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, loyihaviy va muammoli o’qitish uslublari kabi ilg‘or texnologiyalarning amaliy jihatlari, shuningdek, ularni qo’llashdagi samaradorlik shartlari yoritilgan.

Kalit so’zlar: ilg‘or pedagogik texnologiyalar, interfaol metodlar, raqamli ta’lim, innovatsiya, mustaqil o’qish, talaba faolligi, kreativ fikrlash.

ADVANCED PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN ACTIVATING STUDENT ACTIVITY

**Jumaboyeva Sevinch Rashid qizi
Bozorboyeva Kumushoy Shuhrat qizi**

Chirchik State Pedagogical University

Faculty of Tourism: Students of the Foreign Language and literature department

Email: Jumaboyevasevinch6@icloud.com

Email: kumushbozorboyeva136@gmail.com

Abstract: This article examines the role and significance of advanced pedagogical technologies in enhancing students’ engagement and activity in the learning process. Pedagogical technologies are viewed as a systematic approach to managing education that helps develop students’ independent thinking, creativity, and learning efficiency. The article discusses interactive teaching, information and communication technologies, project-based and problem-based learning, and provides insights into their practical application and effectiveness.

Keywords: advanced pedagogical technologies, interactive learning, digital education, innovation, student engagement, independent learning, creative thinking.

ПЕРЕДОВЫЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ АКТИВИЗАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧАЩИХСЯ

**Джумабоева Севинч Рашид кизи
Бозорбоева кумушой Шухрат кизи**

Чирчикский государственный педагогический университет

Факультет туризма: студенты направления «Иностранный язык и литература»

Электронная почта: Jumaboyevasevinch6@icloud.com

Электронная почта: kumushbozorboyeva136@gmail.com

Аннотация: В статье рассматривается роль и значение передовых педагогических технологий в повышении активности студентов в учебном процессе. Педагогические технологии

представляют собой системный подход к управлению обучением, способствующий развитию самостоятельного мышления, творческой активности и эффективности усвоения знаний. Анализируются интерактивное обучение, информационно-коммуникационные технологии, проектные и проблемные методы обучения, а также условия их эффективного применения.

Ключевые слова: передовые педагогические технологии, интерактивное обучение, цифровое образование, инновации, активность студентов, самостоятельное обучение, креативное мышление.

Kirish

Oliy ta’lim tizimida ta’lim sifatini oshirish va talabalarining mustaqil fikrlash, faol, tashabbuskor shaxslar sifatida shakllanishi bugungi kunning eng muhim vazifalaridan biridir. Shu maqsadda ilg’or pedagogik texnologiyalarni o’quv jarayoniga tatbiq etish, ta’lim samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Pedagogik texnologiyalar o’qituvchi va talaba o’rtasidagi o’zaro hamkorlikni mustahkamlaydi, o’quv jarayonini shaxsga yo’naltirilgan yondashuv asosida tashkil etish imkonini beradi.

Ilg’or pedagogik texnologiyalarning mohiyati

Ilg’or pedagogik texnologiyalar — bu ta’lim jarayonini ilmiy asosda loyihalash, amalga oshirish va natijalarini baholash tizimidir. Ular o’quv faoliyatini faollashtiruvchi, ijodkorlik va motivatsiyani oshiruvchi usullarni o’z ichiga oladi.

Asosiy turlari quyidagilar:

1. Interfaol texnologiyalar – “Aqliy hujum”, “Klaster”, “Sinkveyn”, “Debat”, “Venn diagrammasi” kabi metodlar orqali talabalarni muloqot va fikrlash jarayoniga jalb etadi.

2. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) – onlayn platformalar (Google Classroom, Moodle, Zoom, Kahoot) yordamida masofaviy va aralash o’qitish imkonini beradi.

3. Loyihaviy o’qitish texnologiyasi – talabalarni real hayot muammolarini hal etishga yo’naltiradi, mustaqil izlanish ko’nikmasini rivojlantiradi.

4. Muammoli ta’lim texnologiyasi – talaba muammoli vaziyatni tahlil qilib, mustaqil yechim topishga o’rganadi.

5. Modulli o’qitish texnologiyasi – o’quv dasturlarini bosqichma-bosqich o’zlashtirish imkonini yaratadi.

Talabalar faolligini oshirishda ilg’or texnologiyalarning o’rni

Ilg’or texnologiyalar talabaning o’quv jarayonidagi rolini passiv tinglovchidan faol ishtirokchiga aylantiradi.

* Motivatsion jihat: interfaol darslar talabalarining darsga qiziqishini kuchaytiradi;

* Kognitiv jihat: yangi texnologiyalar orqali bilim olish samarasi ortadi;

* Ijtimoiy jihat: guruhda ishlash, muloqot qilish, fikr almashish ko’nikmalari rivojlanadi.

Masalan, “Flipped Classroom” (teskari sinf) texnologiyasida talaba uyda nazariy materialni o’rganadi, dars vaqtida esa amaliy mashg’ulotlar orqali bilimni mustahkamlaydi. Bu yondashuv talabaning o’zlashtirish darajasini oshiradi va o’qituvchining shaxsiy yo’naltirilgan yondashuvini ta’minlaydi.

Pedagogik texnologiyalarni samarali qo’llash shartlari

1. O’qituvchi zamonaviy texnologiyalarni mukammal bilishi va ularni maqsadga muvofiq qo’llay olishi;

2. Talabalarining axborot madaniyati va mustaqil ishlash qobiliyatini shakllantirish;

3. Ta’lim muassasalarining texnik bazasini mustahkamlash (kompyuter, internet, multimedia vositalari);

4. Dars jarayonini motivatsion, interfaol va hamkorlikka asoslangan tarzda tashkil etish.

Metod

“Klaster” metodi

Ta’rif: “Klaster” metodi (G’oyalar xaritasi) – talabalarda ijodiy va mantiqiy fikrlashni rivojlantiruvchi texnologiya

Ilg’or pedagogik texnologiyalardan biri bo’lgan “Klaster” metodi — bu o’quvchilarning fikrlash doirasini kengaytiruvchi, o’zaro bog’liq tushunchalar zanjirini hosil qilishga yordam beruvchi interfaol metoddir.

Mazkur metodda talabalarga biror asosiy tushuncha yoki mavzu beriladi, ular esa shu so’zdan bog’liq g’oyalarni ajratib yozadilar. Har bir yangi fikr markaziy g’oyadan chiqadigan “shoxchalar” orqali ifodalanadi. Natijada tushunchalar xaritasi (klaster) hosil bo’ladi.

Metodning maqsadi:

- * Talabalarda ijodiy fikrlash va tizimli tahlil ko‘nikmasini shakllantirish;
- * Mavzuni chuqur o‘zlashtirishga va mantiqiy bog‘lanishlarni aniqlashga yordam berish;
- * Jamoaviy muhokama orqali faol ishtirokni ta’minlash.

Qo‘llash bosqichlari:

1. O‘qituvchi mavzuni e’lon qiladi (masalan: “Pedagogik texnologiyalar”).
2. Talabalar shu mavzuga oid barcha tushunchalarni fikrlar shaklida aytadilar.
3. Har bir fikr doskada yoziladi va chiziqlar orqali markaziy so‘z bilan bog‘lanadi.
4. Muhokama asosida eng muhim g‘oyalar ajratib olinadi va yakuniy xulosa tuziladi.

Misol:

Markaziy so‘z – “Pedagogik texnologiyalar”

Shoxchalarda: “Interfaol metodlar”, “AKT”, “Muammoli ta’lim”, “Loyihaviy ishlar”, “Modulli o‘qitish”, “Motivatsiya”, “Hamkorlik”.

Shu tarzda talabalar mavzuga oid barcha asosiy tushunchalarni mantiqiy tizimga keltiradi va bu jarayonda faol ishtirokchi sifatida bilim oladi.

Metodning afzalliklari:

- * Talabalar orasida hamkorlikni kuchaytiradi;
- * Axborotni tahlil qilish va umumlashtirish malakasini rivojlantiradi;
- * Ta’lim jarayonini jonlantiradi, darsni zerikarli bo‘lishidan saqlaydi.

Xulosa

“Klaster” metodi talabalar faolligini oshirishda samarali vositadir. Bu metod yordamida talaba nafaqat ma’lumotni eslab qoladi, balki uni tahlil qiladi, qayta ishlaydi va o‘z fikrini ifoda etadi. Shu bois, ilg‘or pedagogik texnologiyalar orasida “Klaster” metodining o‘rni alohida ahamiyat kasb etadi.

Xulosa

Talabalar faoliyatini faollashtirishda ilg‘or pedagogik texnologiyalarni tatbiq etish – ta’lim jarayonini sifat jihatidan yangi bosqichga olib chiqadi. Ular nafaqat bilim berish, balki talabalarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik, jamoada ishlash, axborot texnologiyalaridan samarali foydalanish ko‘nikmalarini shakllantiradi. Shu bois, har bir pedagog zamonaviy texnologiyalarni chuqur o‘zlashtirib, ularni dars jarayoniga ongli va tizimli tarzda qo‘llashi zarur. Bu esa ta’limning insonparvarlik va kompetensiyaga asoslangan yondashuvini ta’minlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Karimov, I. A. Yuksak ma’naviyat – yengilmas kuch. – Toshkent: Ma’naviyat, 2008.
2. Mirziyoyev, Sh. M. Yangi O‘zbekiston taraqqiyot strategiyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2022.
3. To‘raqulova, M. va boshq. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Innovatsiya-Ziyo, 2019.
4. Hasanboeva, O., Raxmonqulova, N. Pedagogika: darslik. – Toshkent: “Fan va texnologiya”, 2020.
5. Jabborov, T. Innovatsion ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: “Ilm Ziyo”, 2021.
6. Ziyamuxamedov, B., To‘raqulova, M. Pedagogik texnologiyalar asoslari. – Toshkent: “O‘qituvchi”, 2018.
7. Xodjayeva, M. Zamonaviy o‘qitish texnologiyalari va ularni qo‘llash usullari. // “Ta’lim va innovatsiyalar” jurnali, №2, 2022.
8. UNESCO. ICT in Education: Policy, Pedagogy and Practice. – Paris, 2021.
9. Anderson, T., & Dron, J. Teaching Crowds: Learning and Social Media. – Edmonton: AU Press, 2014.
10. Jonassen, D. Learning with Technology: A Constructivist Perspective. – Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 1999.

YUQORI SINIF O‘QUVCHILARGA MUSIQA MADANIYATI DARSLARIDA KUYLASH VA UNI O‘RGATISH USLUBIYOTI

Mamajonov Ulug‘bek Maxammattolibovich

Andijon davlat pedagogika instituti dotsenti

Email: mamajonovulugbek9906@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumiy o‘rta ta’lim maktablari o‘quvchilarining musiqa tinglash, qo‘shiq kuylash faoliyatini shakllantirish, shuningdek, musiqa madaniyati darslarini interfaol uslublardan foydalangan holda tashkil etish xususida fikrlar bildirilgan.